

ਸਾਬਕਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੀਆਂ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀਆਂ। ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿਚ ਮੁਦਈ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਉਦੋਂ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਬਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(10) ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਅਪੀਲ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਫਰੀਦਕੋਟ, ਮਿਤੀ 22 ਅਕਤੂਬਰ, 1993 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਸਬ ਜੱਜ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਮੋਗਾ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 11 ਜਨਵਰੀ, 1991 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਾ ਮਕਸਦ ਸਾਬਕਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੀਆਂ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ, ਬਿੰਦਰ ਕੌਰ ਸਮੇਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪਰਸ਼ੋਤਮ ਲਾਲ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਲਈ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਸਾਮੀ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ, ਮੋਗਾ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹ ਹੈਕ ਵੇਜ ਦੇ 50% ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਸੇਵਾ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੰ. ਖਰਚੇ।

ਆਰ. ਐਨ. ਆਰ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਈਸ਼ਵਰਜੋਤ ਕੌਰ

ਐਮ ਐਲ ਸਿੰਘਲ, ਜੇ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ—ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਜਰੀਰ ਸਿੰਘ- ਜਵਾਬਦਾਰਤਾ

1998 ਦਾ ਆਰਐਸਏ ਨੰਬਰ 1430

13 ਜੁਲਾਈ, 2001

ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨਿਯਮ, 1934 - ਆਰ.ਐਲ. 16. 38—ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950 — ਕਲਾਵਾਂ। 14 ਅਤੇ 16—ਡਿਊਟੀ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ਰਾਬ ਲੈਣ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਾਲ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦੋਸ਼-ਬੜੇ ਵਿਵਹਾਰ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਹੀਣਤਾ-ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ - ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਨੂੰ ਸਖਤ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ 5 ਸਲਾਨਾ ਇੰਕਰੀ ਦੇ ਰੋਕ ਦੇ ਨਾਲ ਬਦਲਣਾ ਲੱਭਿਆ। ਸੰਚਤ ਪ੍ਰਭਾਵ - ਕੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਕੋਲ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ - ਹੋਲਡ, ਨਹੀਂ - - ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕੋਲ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀਮਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਨਾਲ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਖੇਡ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ - 1934 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ - ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ - ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ।

ਮੰਨਿਆ, ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀਮਤ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਦੇਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬਣਾਈ ਗਈ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਜਾਂਚ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਖੇਡ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ। ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਖੇਡ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖੇਗੀ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਸਜ਼ਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਉਸ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਰੱਕਿਆ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਵੇਖਣਾ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਬੂਤ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜੇਕਰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸਨ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀਮਤ ਹੈ।

(ਪੈਰਾ 8 ਅਤੇ 9)

ਅੱਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਜਾਂਚ ਦਾ ਸਬੰਧ ਸੀ, ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੌਰਾਨ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ ਨੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਜਵਾਬ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਿਉਂ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਡਿਪਟੀ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਐਚ.ਐਸ.

ਅਰੁਣ ਪੱਲੀ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਨਿਰਣਾ

ਐਮ ਐਲ ਸਿੰਘਲ, ਜੇ.

(1) ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ ਲੁਧਿਆਣਾ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਰੋਲ 'ਤੇ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਸੀ। ਥਾਣਾ ਸਿੱਧਵਾਂ ਬੇਟ ਵਿਖੇ ਤਾਇਨਾਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ 14 ਜਨਵਰੀ 1990 ਨੂੰ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੋ ਕਿ ਸੱਟਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਪੁੱਛ-ਪੜਤਾਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਪੱਤਾ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ | ਅੱਗੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਥਾਣਾ ਸਿੱਧਵਾਂ ਬੇਟ ਦੇ ਐਸਐਚਓ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਨਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਉਕਤ ਦੋਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਿਉਂ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਸਨੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ 21 ਸਤੰਬਰ, 1990 ਨੂੰ ਸੀਨੀਅਰ ਪੁਲਿਸ ਕਪਤਾਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੁਆਰਾ ਹੁਕਮ ਨੰਬਰ 400-3/ST/C ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਂਚ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨਿਯਮਾਂ (ਬੋਝੇ ਜਿਹੇ ਪੀ.ਪੀ.ਆਰ.) ਦੇ ਨਿਯਮ 16.38 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਨੂੰ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਆਫ ਪੁਲਿਸ, ਪਟਿਆਲਾ ਰੋਜ਼, ਪਟਿਆਲਾ ਅੱਗੇ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਰਾਹੀਂ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਬਿਨਾਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਅਪੀਲ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਆਫ ਪੁਲਿਸ, ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅੱਗੇ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਆਫ ਪੁਲਿਸ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੇ 10 ਫਰਵਰੀ, 1992 ਨੂੰ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਬਿਨਾਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਸੇਧ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ 21 ਸਤੰਬਰ, 1990 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਪੁਲਿਸ, ਪਟਿਆਲਾ ਰੋਜ਼, ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ., ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ., ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ., ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ, ਅਲਟਰਾ-ਵਾਇਰਸ, ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ, ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਨਿਰਪੱਖ ਖੇਡ, e[ਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਬੰਧਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਹ ਤਨਖਾਹ, ਭੱਤਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਸੇਵਾ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਕਦੇ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

(2) ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲੜਿਆ। ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ 14 ਜਨਵਰੀ 1990 ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀ ਕੇ ਇਕ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਜ਼ਖਮੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸੱਟ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਥਾਣੇ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਨਾ ਤਾਂ ਉਸ ਕੇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਤੋਂ ਪੁੱਛ-ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਐਸ.ਆਈ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, ਐਸ.ਐਚ.ਓ, ਥਾਣਾ ਸਿੱਧਵਾਂ ਬੇਟ ਨਾਲ

ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕੀਸਕ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਉਸਨੂੰ ਹੱਦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਉਸ ਦਾ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਹੈਲਥ ਸੈਂਟਰ ਸਿੱਧਵਾਂ ਬੇਟ ਰਾਹੀਂ ਮੈਡੀਕਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹ ਵਿਚ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਬਦਬੂ ਆ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਐਸ.ਐਚ.ਓ., ਪੀ.ਐਸ ਸਿੱਧਵਾਂ ਬੇਟ ਦੁਆਰਾ ਡੀਡੀਆਰ ਨੰਬਰ 12 ਮਿਤੀ 14 ਜਨਵਰੀ, 1990 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਨੂੰ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਮੁਖਤਿਆਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪੀ.ਪੀ.ਆਰ. 16.24 ਤਹਿਤ ਨਿਯਮਤ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਮੁਖਤਿਆਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਕਾਰਨ ਥਾਣਾ ਫੋਕਲ ਪੁਆਇੰਟ ਦੇ ਐਸਐਚਓ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਦੀ ਕਾਪੀ ਦੇ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਾਹ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਪੀਡਬਲਿਊਜ਼ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਦਾ ਪੂਰਾ ਲਾਭ ਉਠਾਇਆ। ਨੂੰ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਦੋ ਡੀ ਡਬਲਿਊ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ 7 ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ 17 ਜੂਨ, 1990 ਤੱਕ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਉਸਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਨਤੀਜੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਉਸ ਨੂੰ 18 ਜੁਲਾਈ, 1990 ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਦੀ ਕਾਪੀ ਦੇ ਨਾਲ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਆਖਰਕਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੀਪੀਆਰ 16.38 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਡਿਊਟੀ ਦੌਰਾਨ ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਾਬ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ, ਐਸਐਚਓ ਨਾਲ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਉਸ ਖਿਲਾਫ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, PPR 16.38(1) ਅਧੀਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਵਿਭਾਗੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ, ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਖੇਡ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਹੀਣਤਾ ਦਾ ਕੰਮ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਡਿਊਟੀ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀ ਲਈ। ਇਹ ਫਿਰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਹੀਣਤਾ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਹੀਣਤਾ ਦਾ ਕੰਮ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਥਾਣੇ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਅਫਸਰ ਨਾਲ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਉਸਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ। ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਡਿਊਟੀ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀ ਕੇ ਥਾਣੇ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਨਾਲ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਸੱਟ-ਫੇਟ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਥਾਣੇ ਬੁਲਾਏ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕਰਨਾ, ਉਸ ਦੀ ਤਫਤੀਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਹ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘਿਨਾਉਣੀ ਹਰਕਤ ਸੀ। ਜੇ, ਨਹੀਂ ਸੀ

ਸਬੰਧਤ. ਧਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁੱਦੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ

1. ਕੀ 21 ਸਤੰਬਰ, 1990 ਦਾ ਬਕਾਇਆ ਆਰਡਰ ਨੰਬਰ 400-3/ST/C ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ, ਰੱਦ ਅਤੇ ਰੱਦ ਹੈ? ਓ.ਪੀ.ਪੀ
2. ਕੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ? ਓ.ਪੀ.ਡੀ
3. ਕੀ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ 80 ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਵੈਧ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ? ਓ.ਪੀ.ਡੀ

4. ਕੀ ਮੁਦਈ ਕੋਲ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ? ਓ.ਪੀ.ਡੀ
5. ਰਾਹਤ.

(3) ਰਾਹੀਂ, ਅਧੀਨ ਜੱਜ, ਸੈਕਿੰਡ ਕਲਾਸ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਨੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਖੋਜ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ। ਬਰਾਬਰੀ, ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਖੋਜ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ। ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਰਕਤਾਂ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕੰਮ ਸੀ ਅਤੇ ਐਸਐਸਪੀ ਉਸ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ।

(4) ਸਬ ਜੱਜ ਸੈਕਿੰਡ ਕਲਾਸ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੇ 8 ਅਗਸਤ 1994 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਮੁਦਈ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। 25 ਜੁਲਾਈ, 1997 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਖੋਜ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਸੰਚਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ 5 ਸਾਲਾਨਾ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ। ਡਿਊਟੀ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ਰਾਬ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜੋ ਕਿ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੀ.ਪੀ.ਆਰ. 16.38 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪੀ.ਪੀ.ਆਰ ਦੇ ਨਿਯਮ 16.38 ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣਾ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਬਹੁਤ ਸਖਤ ਸੀ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ ਜਿਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ।

(5) ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਕਹਿਣ ਲਈ, ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭੰਬਲਭੂਸੇ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਵਿਰੋਧੀ ਹਨ।

(6) ਸਿੱਖਿਅਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੇ ਇਸ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਰ.ਐਸ.ਏ.

(7) ਸਿੱਖਿਅਕ ਡਿਪਟੀ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ, ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸੀਨੀਅਰ ਪੁਲਿਸ ਕਪਤਾਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਵੱਲੋਂ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਉਹ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ 14 ਜਨਵਰੀ, 1990 ਨੂੰ ਥਾਣਾ ਸਿੱਧਵਾਂ ਬੇਟ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪੱਟਾ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇੱਕ e/; ਦੀ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 12 ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਥਾਣਾ ਸਿੱਧਵਾਂ ਬੇਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 325/323/324/34 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦਾ ਉਸ ਕੇਸ ਦੀ ਤਫਤੀਸ਼ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਕੇਸ ਦੀ ਤਫਤੀਸ਼ ਏ.ਐਸ.ਆਈ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਉਸ ਨੇ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਨਸ਼ੇ ਵਿਚ ਐਸ.ਆਈ. /SHO ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪੱਟਾ ਨਹੀਂ ਲਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਐਸਆਈ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, ਐਸਐਚਓ, ਪੀਐਸ, ਸਿੱਧਵਾਂ ਬੇਟ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਚਾਅ ਵਿੱਚ ਡਾ: ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸੀਨੀਅਰ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ, ਰੋਪੜ ਅਤੇ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਜਗਦੀਸ਼ ਚੰਦ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ। ਜਾਂਚ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਉਸ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਬਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਐਸਐਸਪੀ ਨੇ ਜਾਂਚ

ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ। ਇਸ ਦੇ nB[ਸਾਰ ਉਸਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਿਉਂ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ। ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਜਵਾਬ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੁਣ ਤੱਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਕੋਲ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਬੈਠਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ। ਅਦਾਲਤ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ, ਰੱਦ ਅਤੇ ਬੇਕਾਰ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ, ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਖੇਡ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੀ ਕਿ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਸਖ਼ਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਜ਼ਾ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੇ।

(8) ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀਮਤ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਦੇਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬਣਾਈ ਗਈ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਜਾਂਚ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਖੇਡ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਖੇਡ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖੇਗੀ ਚਾਹੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਸਜ਼ਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਇਪਗਨਡ ਆਰਡਰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ।

(9) ਅਦਾਲਤ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਵੇਖਣਾ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਬੂਤ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜੇਕਰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸਨ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੀ ਕਿ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀਮਤ ਹੈ।

(10) ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਾਂਚ ਖਰਾਬ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਯਮ 16.38 ਪੀਪੀਆਰ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲੈਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਖਰਾਬ ਸੀ। ਨਿਯਮ 16.38(1) PPR ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

“ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਤੁਰੰਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਜਨਤਾ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਸਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪੈਰਾਥਿਕ ਅਪੈਰਾਥ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਾਂ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵਾਲੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ

ਜਾਵੇਗੀ।

(11) ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਨਿਯਮ ਵਿਭਾਗੀ ਪੁੱਛ-ਪੜਤਾਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਇਸ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਭਾਗੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਹਰੀ ਸ਼ਿਅਮ ਵਿੱਚ ਏ.ਐਸ.ਆਈ ਯੂ. ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (1) ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਰੋਜ਼ਨਾਮਚਾ ਵਿਖੇ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ।

(1) (199i1-1) PLR 222

ਜਾਂਚ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਤੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਏਐਸਆਈ ਹਰੀ ਸ਼ਿਆਮ ਪੁਲਿਸ ਭਰਤੀ ਸਿਖਲਾਈ ਕੇਂਦਰ, ਜਹਾਨ ਖੇਲਾਂ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿਖੇ ਤਾਇਨਾਤ ਸਨ। ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 19 ਅਪ੍ਰੈਲ 1989 ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ 26 ਮਈ, 1989 ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ, ਜਿੱਥੇ ਉਸਨੂੰ ਨਿਯਮ 16.24 (1) ਪੀ.ਪੀ.ਆਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਇਹ ਸੀ ਕਿ 9 ਫਰਵਰੀ, 1989 ਨੂੰ, ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਦੋ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਫਸਟ ਕਲਾਸ, ਗਿੱਦੜਬਾਹਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਫਰਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੇ ਕੈਦੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਤੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕੁਆਰਟਰ ਵਿੱਚ ਲੈ ਗਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਰਾਤ ਬਿਤਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕਣ। ਲਾਈਨ ਅਫਸਰ, ਫਰੀਦਕੋਟ ਉਸ ਨੂੰ ਅਤੇ ਦੋ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਕੁਆਰਟਰ ਤੋਂ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ, ਫਰੀਦਕੋਟ ਕੋਲ ਮੈਡੀਕਲ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਲੈ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਾਈਨ ਅਫਸਰ ਫਰੀਦਕੋਟ ਐਸ.ਆਈ ਦੇਸ ਰਾਜ ਨੇ ਉਕਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਥਾਣਾ ਸਦਰ ਫਰੀਦਕੋਟ ਵਿਖੇ ਲੈ ਕੇ ਤਾਲਾਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਹਰੀ ਸ਼ਿਆਮ ਖਿਲਾਫ ਥਾਣਾ ਸਦਰ, ਫਰੀਦਕੋਟ ਅਤੇ ਪੁਲਸ ਲਾਈਨ ਵਿਖੇ ਰੋਜ਼ਨਾਮਚੇ ਵਿਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਕਾਪੀ ਸਮੇਤ ਸਾਰੀ ਘਟਨਾ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਭੇਜੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 16.24 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਯਮਤ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ। 1989 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 7979 [(1991-1) PLR 222] (ਸੁਪੈਰਾ) ਵਿੱਚ, ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(12) ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (2) ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨਿਯਮ 16.38 PPR d/ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਗੈਰ-ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਅਸਥਾਈ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਡਿਟੈਕਟਿਵ ਸਟਾਫ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਨੰਬਰ 471/ਜੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਸਮੱਗਲਰਾਂ/ਸਮਾਜ ਵਿਰੋਧੀ ਅਨਸਰਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ-ਜੋਲ ਰੱਖਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਸਮਾਜ ਵਿਰੋਧੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ nziak ਮ ਦੇਣ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੁਪਤ ਅਤੇ ਗੁਪਤ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਘੋਖਦਿਆਂ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ., ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੇ ਤਸੱਲੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਮੁਨਾਸਬ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਸੱਟ ਲੱਗਣ ਦੇ ਡਰ ਕਾਰਨ ਉਸਦੇ ਖਿਲਾਫ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਨਿਯਮ 16.24 PPR. ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਮਨ-ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕਾਇਮੀ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਰਹਿਣਾ ਅਣਚਾਹੇ ਹੈ।

(13) ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨਿਯਮ 16.38 PPR ਦੀ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ ਜਾਂ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਸਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਉਸ ਜ਼ਖਮੀ ਕੇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਥਾਣੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਏਐਸਆਈ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੁਆ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਫਿਕਰ ਸਨ।

(14) ਨਿਯਮ 16.38 ਪੀ.ਪੀ.ਆਰ. ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਆਫ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਾਪਤ

ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਜਨਤਾ ਨਾਲ ਅਧਿਕਾਰਤ ਸਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਧੀਨ ਕਾਂਸਟੇਬਲ, ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ, ਆਦਿ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਉਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹਰ ਅਣਗਹਿਲੀ ਬਾਰੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, **ekB{z** ਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਐਸਐਸਪੀ ਨੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਜਵਾਬ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ **s'A** ਬਰਖਾਸਤ ਕਿਉਂ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

(15) ਇਹ ਉਸ ਦੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਹਿੰਮਤ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਥਾਣਾ ਸਿੱਧਵਾਂ ਬੇਟ ਵਿਖੇ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਧੱਕਾ-ਮੁੱਕੀ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪੱਤਾ ਫੂਕ ਦੇਣਾ ਉਸ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਦਾ ਕੰਮ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਚਾਲ-ਚਲਣ 'ਤੇ ਪਛਤਾਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਜਦੋਂ ਐਸ.ਆਈ. ਮਨਮੋਹਨ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ, ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਵਰਗੇ ਕਈ ਥਾਣੇਦਾਰ ਦੇਖੇ ਹਨ। ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ ਅਨੁਸ਼ਾਸਿਤ ਫੋਰਸ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਸੀ। ਉਸਨੂੰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਹੀਣਤਾ ਦੀ ਇਸ ਘਿਨੌਣੀ ਹਰਕਤ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਐਸ.ਆਈ., ਐਸ.ਐਚ.ਓ., ਥਾਣਾ ਸਿੱਧਵਾਂ ਬੇਟ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ। ਉਸਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨੇ ਗੰਭੀਰ ਅਨੁਪਾਤ ਮੰਨਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਡਿਊਟੀ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣਾ ਉਸ ਵੱਲ 'A ਐੱਸਐੱਚਓ ਨਾਲ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਗੰਭੀਰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਹੀਣਤਾ ਦਾ ਕੰਮ ਸੀ।

(16) ਫੇਰੇ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਵੱਲੋਂ ਮਿਤੀ 25 ਜੁਲਾਈ, 1997 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਬ ਜੱਜ ਇਲੰਡ ਕਲਾਸ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਮਿਤੀ 8 ਅਗਸਤ, 1994 ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਲਾਗਤ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ।

ਆਰ. ਐਨ. ਆਰ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਈਸ਼ਵਰਜੋਤ ਕੌਰ

ਐਸਐਸ ਸੁਧਾਲਕਰ ਜੇ,

ਜੀਐਸ ਝੱਜ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

29 ਮਾਰਚ, 2001

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950 - ਕਲਾਮ 14 ਅਤੇ 226—ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼, ਵੋਲ. V (ਚੈਪਟਰ-9), ਆਰ.ਐਲ. 7 (ii)—ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ—ਪੂਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰੀਖਣ ਜੱਜ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਆਦੇਸ਼-ਪੂਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰੀਖਣ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਅਹੁਦਾ-ਪੂਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਨਿਰੀਖਣ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ-ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਦਾ ਸਥਾਨ ਦੇਣਾ ਅਗਲੇ ਉੱਚ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਿਰੀਖਣ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਰਿਪੋਰਟ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ—ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ—ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਰੀਖਣ ਜੱਜ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮੌਕਾ-ਨਾ ਤਾਂ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ — ਪਰਦਾ ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉੱਠੇਗਾ — ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਨਹੀਂ — ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣਾ, ਅਧਿਆਇ 9 ਦੇ ਨਿਯਮ 7, ਭਾਗ ਏ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਬਾਰੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਸਿਰਫ ਇਕ ਮੌਕੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਦੌਰੇ ਕਰਕੇ ਵੀ ਹਨ ਅਤੇ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਦੋ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਪਾ-ਵਿਰੋਧੀ ਫੈਸਲੇ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਦੋਵੇਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਛਾਪੇਮਾਰੀ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਦੋਂ ਦੋਵੇਂ ਇੱਕੋ ਗੱਡੀ ਵਿੱਚ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ।

(ਪੈਰਾ 35)